

»SOBIVANJE NARODOV:

BESEDNI IZRAZ ALI URESNIČEVANJE V PRAKSI?»

Slovenija postaja vse bolj medkulturna država, za dobro družbe pa bo morala priseljence sprejeti odprtih rok, če bo želela ohraniti socialni mir in se hkrati obogatiti z znanjem, izkušnjami oziroma z vsem bogastvom, ki ga priseljenci prinašajo s seboj. Ljudje smo družbena bitja, nimamo »korenin«, zato se bomo vedno preseljevali: samo v Celjski regiji ima po zadnjih podatkih stalno prebivališče približno 5000 državljanov tretjih držav. Tako slovenska migracijska politika kot večina slovenske družbe sta na žalost še vedno mnenja, da naj se priseljenci čim prej naučijo slovenskega jezika, se zaposlijo, da bodo plačevali davke, otroke pošljejo v šole, da se bodo socializirali,... Pozabljamo pa, da se priseljenci pri vsem tem soočajo z mnogimi ovirami.

O tej problematiki je tekla beseda **na okrogli mizi, ki smo jo na svetovni dan spodbujanja kulturne raznolikosti za dialog in razvoj (21. maj) pripravili na UPI – ljudski univerzi Žalec**. UPI Žalec ima namreč dolgoletno tradicijo izvajanja raznovrstnih programov in projektov, ki so namenjeni priseljencem, poleg tega smo s to ciljno populacijo v stiku vsakodnevno, zato njihove težave in potrebe dobro poznamo. Na okrogli mizi smo se tako posvetili tematiki sožitja narodov – medkulturnega dialoga, in sicer smo jo osvetlili s širšega, teoretičnega vidika, in z vidika konkretnih primerov posameznikov iz lokalnega okolja. Veseli smo, da so se je udeležili tako priseljenci kot pripadniki slovenske narodnosti, v skoraj enakovrednem deležu.

Pred okroglo mizo smo za priseljenke, albansko govoreče ženske oziroma predstavnice albanske narodnosti, pripravili **dobro obiskano svetovalno delavnico**, v kateri smo preko krajšega jezikovnega usposabljanja udeleženkam predstavili pomoč in podporo, ki jim je brezplačno na voljo v okolju in na spletnih straneh ter jih navdušili za nadaljnje iskanje znanja, za vseživljenjsko učenje.

V zaključnem delu dogodka, v razpravi, in na podlagi evalvacijskih vprašalnikov, ki so jih izpolnili udeleženci dogodka, smo pridobili mnenja in priporočila za nadaljnje delo s priseljenci na lokalni in nacionalni ravni, zlasti na področju izboljševanja njihove pismenosti. **S celotnim strokovnim dogodkom smo namreč želeli opozoriti na pomen ustrezne dostopnosti do izobraževanja odraslih in na pomen prilagoditve in povečanja ponudbe izobraževanja odraslih omenjeni ciljni skupini, priseljence same pa spodbuditi k vključevanju v vseživljenjsko učenje, k intenzivnejšemu socialnemu vključevanju ter k dejavnemu udejstvovanju v družbi.**

Na dogodku smo izpostavili, da **priseljencem najbolj primanjkuje** jezikovnih znanj (slovenščina), kot manjkajoča znanja pa smo navedli tudi socialne kompetence, računalniška znanja, poznavanje svoje in slovenske kulture, tradicije in zgodovine, bonton in druga splošna znanja (npr. kako se organizirati, kako se znajti v različnih situacijah), poznavanje slovenske zakonodaje ter druge informacije o možnostih izobraževanja, integracije ipd. Strinjali smo se, da imata pri tem pomembno vlogo tudi vzgoja in izobraževanje, vendar je potrebno v tej smeri najprej »vzgojiti« učitelje, da lahko le-ti medkulturni dialog prenašajo naprej, v prakso. »Novo-prišlekom« lahko pomagamo vsi: od prostovoljcev – priseljencev, lokalne skupnosti, ki lahko organizira srečanja pripadnikov različnih

narodnosti, kultur itn., do vzpostavitve mreže medkulturnega svetovanja in pomoči države v smislu podpore povezovanju in financiranju različnih oblik izobraževanja.

Zanimivo je, da so udeleženci tako v razpravi kot v vprašalnikih poudarili, da pričakujejo **aktivnejšo vlogo tudi s strani priseljencev samih, da so se pripravljene dejavno vključiti v družbo** in se ji prilagoditi. Prav tako smo bili presenečeni nad kar velikim deležem izjav, da priseljenci pravzaprav nimajo posebnih potreb, če pa že, so te bolj v smeri razvoja in nege njihove lastne identitete, da odgovorni slišijo njihov glas, da se morajo nenehno dokazovati ipd. Kar se tiče dostopnosti do izobraževanja in drugih ključnih informacij o življenju in bivanju v Sloveniji, so bila mnenja udeležencev sicer deljena, smo pa poudarili, da ukinjanje raznih info točk in zmanjševanje kadra, ki se ukvarja s priseljenci, prav gotovo ni dobra rešitev.

Udeleženci so okroglo mizo zaključili z mislijo, da mora medkulturni dialog, oziroma sobivanje narodov zaživeti predvsem na ravni vsakdanjega življenja, vanj pa morajo biti vključeni vsi, tako večinsko prebivalstvo kot priseljenci; poleg tega so za njegovo uresničevanje temeljni štirje pogoji: svoboda govora, enakost pred zakonom, odzivnost politike in opolnomočenje državljanov.

Na okrogli mizi so sodelovali: dr. Marina Lukšič Hacin (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije; Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti), dr. Natalija Vrečer (Andragoški center Slovenije), Faila Pašič Bišič (Človekoljubno dobrodelno društvo UP z Jesenic in častna ambasadorica medkulturnega dialoga), Jose Miguel Estigarribia Villasanti (predstavniki priseljencev) in Tina Baloh (UPI – ljudska univerza Žalec).

Utrinek z informativno – svetovalne delavnice, ki sta jo vodili Vera Haliti, sodna tolmačka za albanski jezik, in Mihaela Anclin z UPI – ljudske univerze Žalec.

Mihaela Anclin, UPI Žalec